

Líst izhaja od oktobra 1947
kot tednik — Od 1. januar-
ja 1958 kot poltednik — Od
1. januarja 1960 trikrat te-
densko — Od 1. januarja
1964 kot poltednik, in sicer
ob sredah in sobotah —

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, SOBOTA, DNE 18. JANUARJA 1964 —
LETO XVII. — ŠT. 5 — CENA 20 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice,
Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja
ČP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor
Glavni in odgovorni urednik Zdravko Tomažev

Start na letošnji razvoj kranjske komune

Ljudje so povedali svoje

171 predlogov in pripomb
na predlog družbenega plana

Le kam bodo hodili naši otroci v šolo? Moramo in moramo
preskrbeti prostore, graditi šole.

Ne smemo in ne moremo več dvigati cen v gostinstvu in spre-
jemati novih obremenitev!

V kmetijstvu ne moremo več tako naprejš! Preskrba občanov
in cene trgu nas sili, da moramo začeti drugače.

Veliko je bilo takih pripomb in predlogov, ko so v zadnjem
času občani kranjske občine reševali letošnji predlog družbenega
načrta in proračuna občine na zborih volivcev in na enajstih javnih
tribunah. Samo na tribunah je bilo 895 občanov. Tu se je tudi najbolj
pokazalo, kje občani čutijo največje težave. Največ jih je bilo na
tribuni o šolstvu in sicer 250, na tribuni o zdravstvu in socialnem
varstvu 117, o obrti 79, o komunalni dejavnosti 98 ljudi, ki delajo
in čutijo kakšni in kje so problemi in težave.

Ceprav tribune niso povsem uspeli kot bi bilo želeli in tudi
zbori volivcev marsikje niso zajeli bistva problemov, je v letošnji
široki razpravi vendar dosežen dokajšen napredek. Tako so v sredo
ocenili na seji izvršnega odbora občinskega odbora SZDL, ko so
razpravljali in ocenjevali potek razprav med občani. Veliko manj
je predlogov in zahtev po sredstvih, kot je to bilo prejšnja leta.
Le-ta so namreč omejena, odvisna od proizvodnje in splošnega go-
spodarjenja v teku leta, kar je treba šele doseči. Veliko umestnih
predlogov pa je bilo o sistemu, o organizacijskih prijemih in tudi
predlogov za neposredno reševanje stvari v okviru krajevnih skup-
nosti. To je bilo opaziti zlasti tam, kjer so krajevni odbori SZDL
pred zborom volivcev pretresali predlog plana, iz njega izluščili
najbistvenejše za njihovo območje in tako tudi usmerjali razpravo
med volivci.

Tudi razprave o šolskih prostorih so dobile podobno obeležje.
Na Zlatem polju v Kranju, v Cerkljah in Predvorju bo potrebno
zgraditi ustrezne šolske prostore. Samo za te tri objekte bi bilo
treba okrog milijardo dinarjev! A teh ni, vsaj ne v krajšem roku.
Zato so nekateri govorniki predlagali načrtno gradnjo z združenimi
sredstvi. Nekateri so tudi predlagali, da bi skušali najti obliko
samoprispevka oziroma posojila, tako da bi občani v celoti sodelo-
vali pri reševanju tega problema.

Skratka, veliko je bilo predlogov. Občani so ob tem povedali
svoje in pokazali tudi pripravljenost sodelovati in naporih za resni-
čevanje postavljenih ciljev. Zato so vsi občinski organi, ne le posa-
mezniki, zlasti pa člani občinske skupščine pred veliko odgovornost-
jo, kako bodo pri končnem sprejemanju družbenega načrta, tudi
upoštevali sprejete pripombe in jih vključili v smernice razvoja
občine.

K. M

Občni zbor okrajnega sindikalnega sveta

Delo v sindikalnih podružnicah še ni dobro

Razprava o najnižjih osebnih dohodkih

Predsednik okrajnega sindikal-
nega sveta Ljubljana Lojze Erbež-
nik je v uvodnem referatu na
rednem občnem zboru, v četrtek
16. januarja, ugotavljal, da od
zadnjih občnih zborov okrajnih
sindikalnih svetov Kranj, Ljublja-
na in Novo mesto beležimo po-
membne spremembe v gospodar-
skem in družbeno — političnem
življenju. Občni zbori občinskih
sindikalnih svetov so pokazali, da
se je sindikalna organizacija v
preteklem letu ukvarjala z nasled-
njimi pomembnejšimi nalogami:
z izdelovanjem statutov delovnih
organizacij, hitrejšim razvojem sa-
moupravljanja v družbenih služ-
bah, s prizadevanjem za večjo

produktivnost in večjo ekonomič-
nost poslovanja oziroma za uspeš-
no delo v delovnih organizacijah
družbenih služb in v manjši meri
z izpopolnjevanjem sistema nagra-
jevanja po uspehih dela. Pri tem
se pojavlja vprašanje, če je ob
pravilni orientaciji sindikalne or-
ganizacije zagotovljena tudi aktiv-
nost pretežnega dela članstva.

Ob tem, ko je dosedanji in po-
novno izvoljeni predsednik Lojze
Erbežnik ugotavljal napredek v
delu občinskih sindikalnih svetov,
je omenil, da z delom v sindikal-
nih podružnicah še ne moremo
biti zadovoljni, čeprav bi morale

Nadaljevanje
na 2. strani 1

Ceprav so prvo polletje večkrat prekinili tako ali drugače prislužen prosti dnevi, so se meseci od
septembra naprej vsem, ki hodijo v šolo (upoštevani so tudi učitelji) vlekli kot hoja po ravni cesti.
Veseli je zato v teh dneh vsestransko in veliko. Posebno zadnji dnevi so bili zares naporni, včasih
pa tudi nekoliko burni. Prosvetni delavci se pritožujejo, da se večina staršev šele tik pred redova-
njem zave, da ima otroke v šoli in, da ni vseeno, kakšne ocene si bodo zaslužili.
Polletne počitnice bodo otroci v glavnem preživljali pri smučanju in sankanju, tisti, ki so do sedaj
počivali, pa pri učnih knjigah. Po vseh večjih krajih so pripravili tudi razne smučarske tečaje in manj-
ša tekmovanja.

Proizvajavci naj občutijo, da je plan njihova stvar

Ljubljana, 17. januarja — Na
razširjeni seji okrajnega odbora
SZDL Ljubljana, so danes raz-
pravljali o predlogu okrajnega
družbenega načrta za letošnje le-
to. Ta predvideva v okrajnem
merilu povečanje družbenega pro-
izvoda za 10 odstotkov, povečanje
industrijske proizvodnje za 14 od-

stotkov, povečanje produktivnosti
dela za 9 odstotkov, povečanje
številu zaposlenih za 4 odstotke,
povečanje vrednosti bruto proiz-
voda za 12,9 odstotkov itd. Na
prebivalca v okraju naj bi se po-
večal povprečno družbeni proiz-
vod od lanskih 557.000 dinarjev
na 619.000 dinarjev kar pomeni

11,1 odstotek, narodni dohodek pa
od 517.000 na 573.000 dinarjev, ozi-
roma za 11 odstotkov. Z dosegom
takih ciljev je tudi možno, da bi
povečali realne osebne dohodke
povprečno za 8,8 odstotkov. No-
minalni osebni dohodki pa bi se

Nadaljevanje
na 2. strani 2

Izbrani letošnji Prešernovi nagrajenci

KRANJ, 17. januarja — Na več-
rajsnji seji je občinska skupščina
potrdila predlog letošnjih kandi-
datov za Prešernove nagrade. Ob
Prešernovem dnevu bodo podelili
v Kranju tri nagrade po 80 tisoč
dinarjev in sedem pohval.

Nagrajeni bodo: Danila Gril za
delo v občinskem svetu Svoboda
in prosvetnih društev, prof. Vik-
tor Jesenik za prevajavsko delo v
francoščino in Bojan Fisk za pes-
niško delo.

Obenem so predlagali tudi po-
sebno komisijo, ki naj bi pripra-
vila predlog odloka o razširjeni
Prešernovi nagradi.

Tretja skupina tujih turistov

BRNIKI, 18. januarja — Danes
zjutraj bo z letalom Avio Adria
prometa odpotovala v domovino
druga skupina nizozemskih turi-
stov, ki so dva tedna preživeli na
zimskih počitnicah na Gorenj-
skem. Skupina je prispela na Go-
renjsko 6. januarja zvečer in je
bila številčno nekoliko šibkejša
kot prva, ki se je pri nas mudila
preko novoletnih praznikov. Ne-
kaj nizozemskih gostov je preži-
velo svoj oddih na Pokljuki, ne-
kaj v Bohinju, največ pa v Kranj-
ski gori.

V skupini, ki bo odpotovala da-
nes, je 41 oseb.

Politična šola v Železnikih

● ŽELEZNIKI, 17. januarja —
Ta teden se je v Železnikih začela
politična šola, ki jo s sodelo-
vanjem ObK ZK in ObK ZMS
organizira Škofjeloška Delavska
univerza. Obiskuje jo 33 mladin-
cev in 35 komunistov iz Šeško-
dolne. Predavanja, ki obsegajo
60 ur in so trikrat tedensko, za
mladince pa prva stopnja politič-
ne šole. Po pripravi in prijavi
je zanjo precejšnje zanimanje.

Pred tem pa se je v Škofji Lo-
ki končala prva stopnja politične
šole, ki jo je obiskovalo 35 ljudi
iz podjetij v Škofji Loki. Petin-
dvajset jih bo končalo sedaj,
ostali pa bodo zaradi službenih
zadržkov zagovarjali svoje teme v
prihodnji skupini. — S.

Kaj je „družbeno interesantno“?

Naša kmetijska proizvodnja je razdeljena na družbeno in
privatno.

Gradivo za razpravo o družbenem planu občine Radovljica
za leto 1964 enači privatno (zasebno) proizvodnjo s koopera-
cijsko Tako pravi:

»Kmetijsko zemljišče občine je razdeljeno na območje druž-
bene intenzivne proizvodnje, ki zajema radovljiško ravnino od
Brezij, Dobrega polja do Zirovnice in del blejske doline. Tu bo
voden enotna kmetijska in investicijska politika; načini pridobi-
vanja zemlje in tehnološki postopki organizirane kmetijske
proizvodnje bodo isti.

Drugo pa je območje kooperacijske proizvodnje, kjer bo vo-
den takšen način sodelovanja družbene organizacije z zasebnim
kmetovavcem, ki bo zanimiv za oba partnerja.

In še citat iz ene izmed diskusij na javni tribuni o kmetij-
stvu in osnutku družbenega plana občine Kranj:

»Kmetijske zadruge morajo reševati vprašanje tistih kme-
tov, ki niso v družbeno interesantnem področju.

Istovetenje kooperacijske kmetijske proizvodnje s privatno
ni tako hudo, ker se v glavnem nanaša na prihodnost. Za da-
nes in za nazaj o kakršnikoli istovetnosti ne moremo govoriti,
kajti kooperacija, proizvodno sodelovanje, kakršno so si za-
mislili naši kmetijski teoretiki in kakršno vsebinsko določa že
sam pojem, ni tisto, kar vsak dan lahko vidimo v praksi. Kako
bo to v prihodnje (morda res že v letu 1964?), to bomo videli.

Huje pa je, če neodgovorno, nepremišljeno in celo vsebins-
ko napačno govorimo o »družbeno interesantnih področjih«, pa
pogosto ne vemo, kaj to je in kaj naj bi bilo. Če imamo »druž-
beno interesantno področje«, potem imamo tudi »družbeno
neinteresantna«, torej taka, za katere družba ni zainteresirana,
ki družbi nič ne koristijo, ki niso potrebna ali so celo škodljiva
za našo kmetijsko proizvodnjo in za ves naš družbeni in eko-
nomski razvoj in napredek. To so področja hribovskih kmetij,
pa tudi številna področja v ravnini, ki iz takih ali drugačnih ob-
jektivnih (geografskih) razlogov niso primerna za moderno

strojno, industrijsko (farmarsko) proizvodnjo. Taka področja
največkrat res niso bogve kako »interesantna«, ampak zelo »ne-
interesantna«, saj nas zaradi njih že nekaj let včasih kar hudo
boli glava!

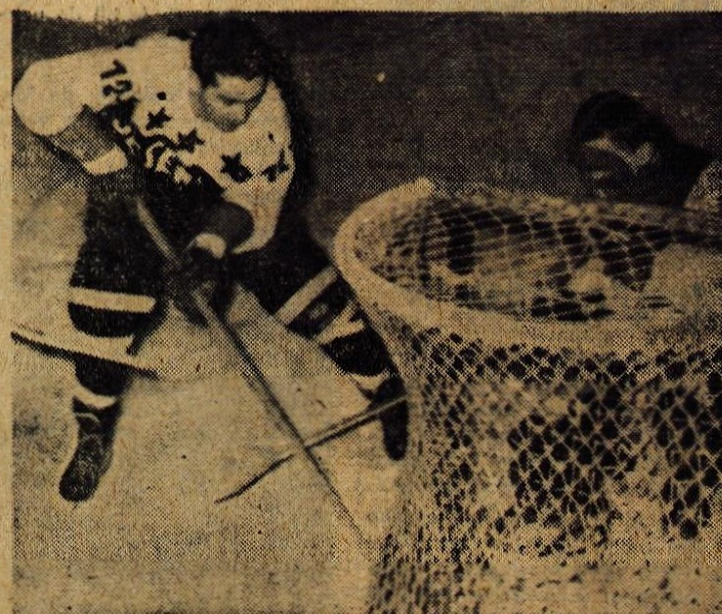
Vendar tu živijo ljudje, ki so člani naše socialistične skup-
nosti, ki so del družbe, ki obdelujejo njive tudi še na jesen
svojega življenja, ki so si vse življenje z znojem in žulji slu-
žili svojo trdo skorjo kruha, preživljali sebe in (pogosto zelo
številno) družino. Ti ljudje so bili partizani ali pa so kako
drugače sodelovali z narodnoosvobodilno vojsko. Plačujejo dav-
ke, delajo od jutra do noči, ne hodijo v kino, nimajo tele-
vizije, berejo časopise in knjige Mohorjeve družbe. Sinovi in
hčere so jih zapustile, sami »garajo«, dokler morejo, pogosto
tudi dlje, kot je mogoče za povprečnega človeka. Družba, katere
del so, jim ne omogoči nabavo primernih strojev (npr. manjših
motornih kosilnic), ki bi jim olajšali trud. Delajo le zato, da
skromno živijo in da plačujejo davke — družbi. »Ostareli kmet-
je« jim pravimo. Včasih smo tudi »milostni« do njih, vzamemo
jim zemljo, da se jim ni treba več ubadati z njo in jim plačevati
bavkov, in jim damo (ne)primerno »oskrbnino« ali »preživnino«
(kakor jo že pač imenujemo). Za zemljo, ki jih je dolga stoletja
preživljala, ki je bila njihova in ki zdaj — kar nahitro, v nekaj
letih — ni nič več vredna, ni »družbeno interesantna« — ker tam
pač ni moč orati s traktorjem in žeti s kombajnom (!)

»Ostareli« in osamljeni kmetje (brez mlajše delovne sile)
so rezultat naše povojne gospodarske politike. Rezultat, ki se je
pojaval v obliki perečega socialnega in tudi gospodarskega pro-
blema, ki je močno aktualen že nekaj let, ki pa ga skupščine
in zadruge (ali kdorkoli že) rešujejo s poljevo hitrostjo. Že
dlje ga poznamo in tudi proučujemo, poznamo posledice, pa
se še vedno najde v osnutku družbenega plana občine Kranj
takale formulacija:

»Proučiti je potrebno davčno politiko do gorskih kmetov
v skladu z razvojem turizma na teh območjih, kjer zemlja ni
primerna za družbeno proizvodnjo.

Doklej še tako?
Koliko časa bomo v socialistični družbeni ureditvi še delili
področja (in ljudi) na »družbeno interesantna« in »družbeno
neinteresantna«?

Za človeka gre, ki ni sam kriv, če živi nekaj kilometrov
stran od mesta, ravnine, napredka in višjega standarda in ne,
če so ga zapustili otroci, ki bi radi (ali jim moremo zameriti
in braniti?) boljše živeli! — A. Triler

STOTI GOL ZA JESENICE JE DOSEGEL BOGO JAN — V sredo
zvečer so jeseniški hokejisti visoko premagali moštvo Medveščaka
iz Zagreba s 15:1. Najboljši strellec je bil Ciril Klinar, ki je dosegel
5 golov (izmed njih 4 v drugi tretlini). Zanimivo je, da gostujoča
trojica Krmelj-Rataj-Renaud, ki jo je zvezni kapetan izbral za
olimpijsko reprezentanco, ni pokazal ničesar, kar bi bilo vredno
zaupanja (medtem ko Klinarja tokrat ni med reprezentanti). Stoti
gol za Jesenice v letošnjem prvenstvu je v 27. minuti dosegel Bogo
Jan.

OLIMPIJI JE POJENJALA SAPA — Še boljši rezultat so jeseniški
igravci zabeležili pod Mežakljo v četrtek zvečer, ko so premagali
ljubljsko Olimpijo s 15:0. Tokrat je največ golov (3) dosegel
Albin Felc. Ljubljanski vratar Gale je branil odlično in je opravičil
zaupanje selektorjev, ki so ga uvrstili v olimpijsko moštvo. (Na
sliki: »zavrnenje« Klinar dosega gol) — Včera j zjutraj je naša
državna reprezentanca odpotovala na dvodnevno turnejo v Kitz-
bühel, kjer bo igrala dve tekmi. — P. U.

TE DNI PO SVETU

TRGOVINSKI SPORAZUM MED JUGOSLAVIJO IN GANO

V glavnem mestu Gane Akri so podpisali sporazum o trgovinski izmenjavi med Gano in Jugoslavijo. Jugoslavija bo izvažala: riž, tekstil, cement; uvažala pa bomo mangan, les in kakao.

V TOKIU JE TE DNI ZELO ŽIVO

Najprej je prišel na uradni obisk indonezijski predsednik Sukarno, ki se je takoj sestal z japonskim premierom Ikedom. O njegovih pogovorih niso izdali uradnega sporočila. Včeraj pa sta se srečala ameriški pravosodni minister Kennedy in Sukarno. Pogovarjala sta se o Maleziji. Po poročilih agencije TASS se je začel 13. kongres liberalnodemokratske stranke Japonske. Predsednik Ikeda bo govoril o notranji in zunanji politiki stranke. Mai Oa pa o nalogah stranke. Kongresa se je udeležilo okoli 600 delegatov.

SKUPNO SPOROČILO O RAZGOVORIH SEGNJA IN JOHNSONA

V Washingtonu so skupno objavili sporočilo, po katerem sta oba predsednika pripravljena še nadalje podpirati vse napore za ureditev mira na svetu. Prav tako sta se strinjala, da je na prihodnih razorožitvenih konferencah v Ženevi treba priti na dan z novimi predlogi, da bi dosegli sporazum o popolni razorožitvi. Oba sta menila, da se mora okrepiti tudi atlantska skupnost.

KONFERENCA O CIPRU ZA ZAPRTIMI VRATI

Konferenca o Cipru se nadaljuje za zaprtimi vrati. Ves tisk je o rezultatih za prihodnost Cipra precej črna. Uradni krogi na sedežu OZN izjavljajo, da bo U. N. poslala na otok opazovalce, ki bodo poročali o stanju na Cipru.

VREME

Vremenska slika

Pretečni del evropske celine je v območju visokega zračnega pritiska. V višjih legah prihajajo severni vetrovi, ki dovajajo nad naše kraje zelo hladen zrak.

Napoved za danes in izgledi za prihodnje dni

Bo pretežno jasno, tu pa tam delna oblačnost, na Primorskem slaba burja. Najnižje nočne temperature med -15 do -20; najvišja dnevna temperatura okoli -4 stopinjami.

Tudi v naslednjih dneh bo suho in zelo hladno vreme.

Vreme danes ob 13. uri

Ljubljana pretežno oblačno -5 stopinj, Brnik - delno oblačno -5, Planica - delno oblačno -7, Lesce - Bled - delno oblačno -5, zračni pritisk 1045 milibarov, pritisk rahlo pada; Jezersko jasno -8, Triglav-Kredarica - jasno -11, piha severozahodnik.

Snežne razmere v petek ob 7 uri

Komna -16, 40 cm, Sport hotel Pokljuka -15, 45 cm, Bled -12, 30 cm, Jezero zamrznjeno, žičnica na Stražo obratuje; Vrščica -15, 40 cm, Tamar -16, 50 cm, Planica -19, 34 cm, žičnica Vittranc -15, spodaj 30 cm, sredini postaja 44 cm, na vrhu 50 cm snega; Erika 35 cm, Kranjska gora -15, 30 cm, Jezersko -18, 22 cm snega.

ČRNO NA BELEM

Kaznovano fizično obračunavanje

Te dni je bila pred okrožnim sodiščem v Kranju pred tročlanskim senatom pod predsedstvom Franca Fistra končana obravnava proti Antonu Murencu (25), obtoženemu težke telesne poškodbe.

1. 7. 1962 se je Murenc z družbo pozno zvečer vračal s proslave v Završnici proti Mostam. Za njimi je pripeljal s kolesom Milorad Stanković, ki se jim je skušal izogniti, vendar ni uspel in je padel po cestišču. Opozoril je Murenca in ostale, da se jim ni mogel izogniti, pri tem se zapletel z Murencom v spor in končno je prišlo do fizičnega obračunavanja. Murenc je Stankovića večkrat udaril po glavi, mu prizadejal prelom lobanjskega dna, pretres možganov in mu zbil več zob. Stanković je nezavesten obležal in se zavedel šele drugega dne v bolnišnici na Jesenicah.

Obtoženec se je zagovarjal, da ga je Stanković izžval s preklinjanjem, vendar sodišče, čeprav so

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

V veliki dvorani palače Arabske lige v Kairu se je v nedeljo začel arabski vrh 13 neodvisnih arabskih držav, ki so se ga razen redkih izjem udeležili vsi prvi možje arabskega sveta. Za arabsko okroglo mizo so se proti pričakovanju zbrali tudi arabski vo-

Arabski vrh

ditelji, ki se nekateri gledajo zelo postrani. Močan odziv na Naserjevo pobudo je zopet potrdil, da ne glede na trenutna trenja in krize v odnosih med arabskimi državami, prevladuje med njimi trdna zavest o skupnih ciljih tega sveta, ki mu pa tekoči politični razvoj še ni izobilnoval enotnega jezika.

Po poteku arabskega vrha lahko sklepamo, da je bila kalrska budnica veliko bolj enotna in koristna za odnose med arabskimi državami kot navedeno konec, ki ni mogel zakriti vtisa neplodnih

obtožb. Resnica je, da je napetost med posameznimi arabskimi državami tudi na tako visoki ravni preprečila boljši izkupilek arabskega vrha. Ravno zaradi tega so bili dosežki kalrskega posvetovanja že v naprej omejeni. Kljub temu pa uspehi arabskega

vrha prečajo vse mučne vtise, ki so kalrski sestanek ovirali. Arabski vrh je bil sklican tudi geografsko v središču arabskega sveta. Za oceno delanskih razmer v tem delu sveta moramo vedeti, da so se v zadnjem času precej izboljšali odnosi v zahodnem delu arabskega sveta, medtem ko je ostal arabski vzhod še vedno pod težo neurejenosti in napetosti. Odnos v vzhodnem delu so obremenili s številnimi neurejenimi vraščani med državami. V ta okvir prištevamo krizo v odnosih med ZAR in Sirijo, spor

med Jemenom, ZAR in Saudsko Arabijo glede jemenske državljanske vojne in napetost med Jordanijo in drugimi arabskimi državami. Nekatera težka poglavja arabskih odnosov so uspeji v Kairu rešili. Tako sta Jordanija in ZAR zopet našli skupen jezik in navezali diplomatske odnose, ki so bili prekinjeni ob znanih sirskih dogodkih. Lepi izgledi so v Kairu nastali tudi za dokončno rešitev jemenskega spora. Državljanstva vojna na meji, v katero se vmešavalo arabske države, se bo morda končala v kratkem s sporazumom.

Pri obravnavanju tako pomembnih odnosov v arabskem svetu, ki so jih razen v dvorani nadaljevali tudi z dvostranskimi stiki po končanih uradnih zasedanjih, je videti, da je bila reka Jordan in Izraelski načrt, da bi preusmerili tok svete reke v pustlino Nezev samo povod za sklenitev arabskega vrha. V zelo kratkem času so se vodilni arabski državljanski sporazumci za ukrepe, ki jih bodo podvzeli, da bi zaustavili Izraelsko namero. Vprašanje reke Jordan je že dalj časa največji ka-

men spotke na Bliznjem vzhodu. Ze leta 1961 so v Arabski ligi sporočili: »Do vojne z Izraelom lahko pride tisti dan, ko bodo Izraelci zajeli reko Jordan in jo preusmerili v puščavo Negev«. Ko

Naser - gostitelj arabskega vrha

se je proti koncu lanskega leta zvedelo, da bodo Izraelci kmalu spustili del vode reke Jordan po 3,5 metra širokih ceveh v puščavo, da bi začeli namakati neplodna tla, so iz Kaira razposlali trinajst vabil za arabski vrh.

V Kairu so se arabski voditelji sporazumeli o skupnem načrtu, po katerem bodo preusmerili največje pritoke reke Jordan in o tem, kako jih bodo izkoriščale obrežne države Jordanija, Sirija in Libanon. Trdnjena je ta načrt že izdelan in je naperjen proti Izraelskemu načrtu. V Kairu so razpravljali tudi o udeležbi pri financiranju tega načrta. Na široko so razpravljali tudi o palestinskem vprašanju in o odnosih arabskih držav do Izraela. Po tem, kar je bilo rečeno v konferenčni dvorani, je videti, da Arabci privravljajo dolgoročni načrt o skupni politiki vseh arabskih držav do Izraela. Za sedaj ni mogoče podati še neke točne ocene, vendar na slabo kaže, da bi se odnosi med Arabci in Izraelci v doglednem času popravili.

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

GLAS BRAVCEV

Odmev bravev na

„Poklonjeni zaslužek“

Komentar v našem listu 11. januarja pod naslovom »Poklonjeni zaslužek« je povzročil razne komentarje. Alojz Vovk iz Bleda pa nam je poslal daljši zapis s pripombami in dopolnili k našemu stališču.

Kdor bi poskušal živeti z današnjo pokojnino, bi gotovo ne trdil, da je bil novoletni dodatek ponižujoč. (Za upokojeince in uslužbence z določenimi dohodki to v komentarju ne stoji - pripomba K. M.).

Hkrati pa so tudi delavci v mnogih podjetjih, ki prejemaajo od 18 do 20 tisočakov, s čimer se ne da živeti. Sramotno pa je deliti razne nagrade in dobičke tam, kjer se zaradi nepravilnega poslovanja napravila škoda skupnosti ali kolektivu, ali pa, da so vodilni sami med seboj delili nagrade, ne da bi pomislili, da je ta denar zaslužek delavcev - proizvajavcev.

Važno je, da bi povsod čimprej pripravili statute delovnih organizacij, nato pa sprejeli take pravilnike o delitvi osebnih dohodkov, da bi vsak proizvajavec res prejel, kar zasluži z delom in prizadevanjem in to v razumnem sorazmerju s cenami na trgu. S tem bi izkoreninili mezdnó miselnost in vili zaupanje proizvajavca do njegovega kolektiva in hkrati odpravili »ponižujoče« dodatke.

Alojz Vovk
Bled, p. p. 6

BELEŽKA

Cesto bi kazalo zapreti

Po hudi lanskeoletni zimi je ostala cesta Trboče-Smednik tako slaba, da grozijo varno vožnjo. Iz Kranja do Trboja oziroma do meje med kranjsko in šišensko občino je bila cesta asfaltirana. Od meje naprej pa je že ves čas neurejena. Zivahen potniški in avtomobilski promet pa sta cesto tako razdejala, da jo bo treba popraviti ali pa zapreti. Po njej bi lahko vozili le še prežna vozila.

- R.

Vsakokrat po nekaj

V osnovni šoli v Kokri je bil v nedeljo zbor volivcev. Razen družbenega plana občine so govorili o krajevnih zadevah. Po predlogu naj bi že spomladi pričeli z urejanjem hudournika pod Jelbelco. Zato so določili 6 milijonov dinarjev. Predlagali so tudi, da se takoj spomladi prične regulirati tudi struga reke Kokre na Fužinah pri Voglarju. Precej govora je bilo tudi o preskrbi z mesom, gradnji šole v Predvoru, o bodočem delu sveta krajevné skupnosti in o gradbenem materialu, ki je ostal iz povojnih let, ko so hoteli zgraditi svoj zadržni dom, pa je ostalo le pri temeljih.

Poravnalni svet krajevné

skupnosti Jezersko je v preteklem letu reševal 9 zadev. Svetu je uspelo rešiti sedem zadev, dve pa je rešilo sodišče.

Pred kratkim je bila v Dupljah ustanovljena mladinska organizacija Duplje. Konferenca se je udeležilo 43 mladincev in mladink in več predstavnikov političnih in družbenih organizacij. Dala je koristne napotke za delo mladine v tem kraju. Sklenili so, da bodo med drugim organizirali tudi mladinsko delovno akcijo, ko bodo pričeli urejati vodovod, sodelovali bodo pri gradnji športnega igrišča in v akciji za olepšavo vasi. Za predsednika so izvolili Janeza Bajta.

Nadaljevanje s 1. strani

1 Delo v sindikalnih podružnicah še ni dobro

te uresničevati pretečni del nalog sindikatov. V okraju je 1722 podružnic, ki imajo skupaj preko 228 tisoč članov.

Obširen referat o nalogah sindikalne organizacije je spodbudil k živahni razpravi, ki se je zaustavila pri vprašanju vloge delovnih enot, razvoja samoupravljanja v družbenih službah, skrajšanega delovnega časa, skrbi za zvišanje življenjske ravni in drugem. V razpravi je sodeloval tudi predsednik OBSS Radovljica Jože Vidic. Iz njegovega prispevka o vprašanih nizkih osebnih dohodkih kmo izbrali nekaj misli.

Vzroki nizkih dohodkov

V letošnjem letu precej govorimo o tem, da moramo kar najhitreje odpraviti vse tiste osebné dohodke, ki so pod 25 tisoč dinarjev. V januarju lani je bilo v našem okraju več kot tretjina zaposlenih s takimi dohodki, v septembru pa še dobra petina. Do 10 tisoč dinarjev je prejemale 1167 delavcev, do 15 tisoč dinarjev 2362 delavcev, do 20 tisoč dinarjev 1127 delavcev in do 25 tisoč dinarjev 2718 delavcev. Najvišji odstotek delavcev z nizkimi dohodki je bil v občini Metlika, kar 60 odstotkov, v občini Radovljica pa je bilo teh 25 odstotkov.

Za proizvodnjo porabimo povprečno več družbeno potrebnega dela, kot nam ga tržišče priznava, kar pa zahteva nizke osebné dohodke ali pa likvidacijo podjetja.

Če primerjamo delež osebné potrebe v narodnem dohodku v posameznih deželah, ugotovimo,

da da Jugoslavija v te namene relativno najmanj sredstev, okoli polovico, Italija 69 odstotkov, Avstrija prav tako 69 odstotkov, Japonska pa 61,2 odstotka.

Vzrokov za precejšnje število nizkih osebnih dohodkov je več. Eden izmed njih je ta, da imamo še vedno opravka z relativno nizko izobraženimi ljudmi, da dokajšnje število delavcev ne pozna delitve dohodka in raznih vplivov, ki na to vplivajo, da se pri ljudeh z nizkimi dohodki pojavlja mlačnost, brezperspektivnost, kar ima lahko škodljiv vpliv pri oblikovanju delavskega razreda kot osnovnega subjekta hitrejšega ali počasnejšega družbenega razvoja.

Predvsem bi bilo treba v vseh delovnih organizacijah ugotoviti s kakšnimi kadrovskimi in materialnimi zmogljivostmi ter tržnimi pogoji za odpravljanje nizkih osebnih dohodkov razpolagajo in do najvišje možne meje stimulirati racionalnejšo proizvodnjo, ker se bo šele tedaj pokazalo, kaj bo še potrebno narediti.

2 Proizvajavci naj obentijo, da je plan njihova strar

ob te mlahko povečali v povprečju za 16 do 17 odstotkov.

Vendar pa je že Ludvik Golob v uvodni razpravi omenil nekatere bistvene težave za doseg te cilje in ob tem nakazal osnovne naloge organizaciji socialistične zveze pri izvajanju predloženega programa. Pri tem je omenil nadaljnjo krepitev samoupravnih organov, pomen družbenega načrta pri usmerjanju družbenega razvoja, nekatere kvalitete premike v gospodarjenju, o današnjem stanju in možnosti razvoja družbenih služb itd. Zelo pa je poudaril pomen dviganja osebnih dohodkov in izboljševanje življenjskih razmer prebivalstva na sploh, kar je eden izmed najmočnejših činiteljev za to, da bi se sleherni proizvajavec in občan resnično zavzel za izpolnjevanje postavljenih ciljev.

Razprava je v glavnem temeljila na dveh osnovnih problemih današnjega gospodarstva v okraju - strokovnega usposabljanja kadrov in tehnološko izpolnjevanje proizvodnje. Omenjali so iztrošenost tovarn, možnost kooperacije in raznih drugih organizacijskih oblik sodelovanja. Ivo Miklavčič iz Kranja je govoril o nenačrtni stanovanjski gradnji in o pomanjkanju urbanističnih načrtov. Ančka Rozman iz Tekstil-indusa pa je povedala nekaj zanimivih podatkov o težavah tekstilne oziroma bombažne industrije pred sedanjimi nalogami skrajševanja delovnega časa in povečevanja osebnih dohodkov.

Ob koncu razprave je govorila tudi tovarišica Vida Tomšičeva, predsednica glavnega odbora SZDL Slovenije. Socialistična zveza, ki vodi razprave o družbenih načrtih in o številnih drugih današnjih važnih nalogah bi morala biti po njenih besedah manj bravnivec določenih načrtov in reševavec stvari in ob tem vse bolj organizator demokratičnih oblik v razpravah in odločitvah. Ljudje morajo občutiti, da je plan njihova stvar in samo njim v korist, bi se morali ob tem počutiti sami gospodarje in tudi odgovorne za take ali drugačne rešitve pri iskanju poti naprej k povečevanju dohodkov, k izboljševanju življenjskih pogojev.

Potem je tovarišica Vida Tomšič govorila o sedanjih političnih pendiranjih in šolanju strokovnih kadrov, kar še nismo našli pravega razmerja.

K. M.

Nesreče

ZARADI POLEDICE V OGRAJO

V torek zjutraj je Alfonz Ribnikar, voznik avtobusa KR 30-70 v Tenetišah, prehitel nek vprežni voz. Zaradi močno poledenéle ceste je pri tem avtobus zanesel v ograjo na mostu. Materialna škoda na avtobusu je ocenjena na okrog 250.000 dinarjev.

PREHITRA VOZNJA NA POLEDENELI CESTI

Na cesti I. reda v vasi Polica se je v sredo donolne zaletel osebeni avtomobil KR 37-57, ki ga je vozila Amalita Stern, v tovrni avtomobil KR 31-52. Tovornjak, ki ga je upravljal Stane Stare, je namreč posipal cesto iz Kranja proti Naklem. Za njim pa je s precejšnjo hitrostjo pripeljala Sternova - v trenutku, ko ji je nasproti pripeljala drugo vozilo. Kljub zaviranju vozila na poledeneli cesti ni mogla ustaviti. Trčenje je bilo neizbežno, materialna škoda je ocenjena na približno 300.000 dinarjev, medtem ko je bila voznica lažje poškodovana.

OSERNI AVTOMOBIL V AVTOBUS

Na Kolodvorski cesti v Kranju sta v sredo ob 11.35 trčila avtobus, ki ga je upravljal Andrej Velikonja in osebeni avtomobil KR 11-68, voznik Maks Stempihar. Osebeni avtomobil je vozil po Gorenjski cesti proti Ljubljanski cesti, ko pa je pripeljal avtobus, pa je zaradi poledenéle ceste prišlo do trčenja. Stempihar je bil pri trčenju težje poškodovan (zlom leve roke), medtem ko je škoda na obeh vozilih ocenjena na 85.000 dinarjev.

Polževa vožnja po poledci

Ko je preteklo sredo dopoldne po cestah nastopila poledica, je bilo očito, da je tako voznike kot tudi tiste, ki skrbijo za dobro stanje cest, precej presenetila. Številni vozniki so, še preden so opazili, da je cesta gladka, zavozili na krajiš izlet v občestne jareke. Tisti, ki so se obdržali na cesti in so imeli dovolj poguma za nadaljevanje vožnje, so napre-

vali po cesti zelo počasi. Za vožnjo od Kranja do Ljubljane so avtobusi in osebeni avtomobili potrebovali več kot uro in četr.

Približno uro po začetku poledice sta Cestni podjetji Kranj in Ljubljana cestišče začeli posipati. Tako je zastoj v prometu na Ljubljanski in na gorenjski strani trajal približno eno uro.

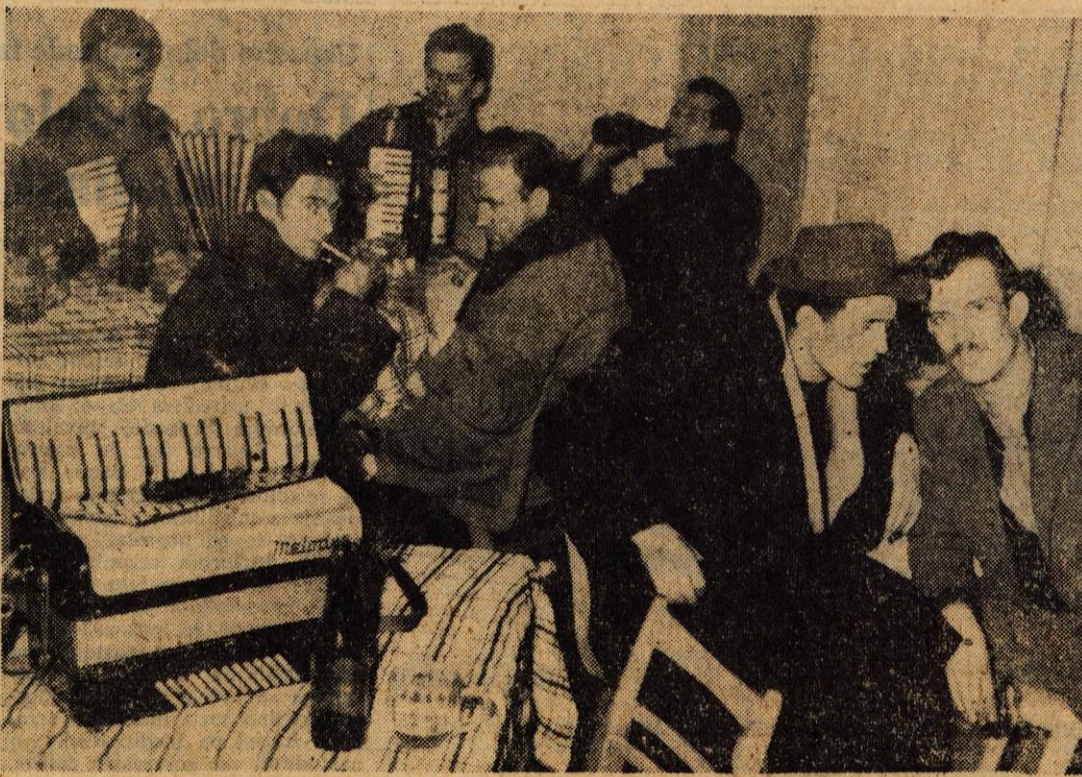

Na obvozni cesti med Naklem in Bistrico se je v sredo zjutraj tovorni avtomobil »kavalirsko« umaknil avtobusu in zaradi ozke ceste zdrknil za cesto. Mnoga srečanja večjih vozil se v zimskih dneh tako zaključujejo.

● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun

Petnajsti v mesecu — praznik Jesenic

V industrijskih krajih je plačilni dan že od nekdaj praznik, ki mu pravijo »Marija Geld«. Prva leta po osvoboditvi je bilo tudi na Jesenicah na ta dan kaj veselo. Kdor je le mogel, si ga je privoščil kozarec ali dva. Precej je bilo tudi takih, ki so naslednji dan »praznovanja« obžalovali, ker niso poznali mere. Jeseničani so se po nekaj letih odvadili nepotrebnega zapravljanja. Döbivali so nova stanovanja, ki so jih želeli opremiti, nabaviti električni štedilnik, hladilnik, pralni stroj ali celo avtomobil. Ceprav Jeseničani skoraj ne »praznujejo« več, je vsakega 15. v mesecu na Jesenicah še vedno precej veselo. Namesto domačinov praznujejo tuji, delavci iz sosednjih republik, ki jih je na Jesenicah nad 2.000. V sredo popoldne smo obiskali več jeniških gostiln. Povsod je bilo veselo in skoraj po vseh gostilnah sva slišala petje. Najbolj veselo pa je bilo v Kazini. Vsi trije spodnji prostori so bili polni.

Na dan, ko jeniški delavci prejemaio mesečne osebne dohodke, je veselo po vseh gostištih.

Na Jesenicah so razpravljali o kadrovski problematiki v gospodarskih organizacijah

Izvršni odbor občinske skupščine SZDL Jesenice je na zadnji seji razpravljao o kadrovski problematiki v občini. Analiza zavoda za zaposlovanje je pokazala, da je v občini od 117 organizacij 80 takih, kjer ni zaposlenega nobenega strokovnjaka s fakultetno izobrazbo. V teh organizacijah pa je 334 delovnih mest, ki zahtevajo visokošolsko izobrazbo. Osnovna načela kadrovske politike v družbeno-političnem življenju so uzakonjena v naši ustavi. V občini je poseben problem načrtovanje kadrov v manjših delovnih organizacijah, kar povzroča občutno gospodarsko škodo. Tudi do štipendiranja kadrov nimajo najboljšega odnosa. Zanimivo je, da so ponekod sredstva za štipendije predvidena, a v podjetju ni nobenega štipendista. Višina štipendij je različna, v glavnem upravljajo pa povsod za cene prehrane in stanovanja prenizka. Z absolventi ne ravnaio povsod vzgojno. So primeri, da celo odhajajo, ker jim v organizaciji, kjer so jih štipendirali, ne »najdejo« mesta, drugod pa jih zopet brez pripraviškega staža zaposle v pisarniškem delu, namesto da bi postopno napredovali od prvega odgovornega in nato do višjega ali najvišjega vodilnega mesta. Na seji so poudarili, da bi z osvežitvijo kadrov pospešili močnejše in kvalitetnejše pretakanje sil v operativnem vođenju poslov. Reelekcija naj odpre možnosti novim silam, ki lahko obogatijo metode operativnega vođenja, sprostijo nove ideje, novo energijo in dinamiko v tehničnem izvajanju gospodarske politike, upoštevajoč ni nobenega štipendista. Višina štipendij je različna, v glavnem upravljajo pa povsod za cene prehrane in stanovanja prenizka. Z absolventi ne ravnaio povsod vzgojno. So primeri, da celo odhajajo, ker jim v organizaciji, kjer so jih štipendirali, ne »najdejo« mesta, drugod pa jih zopet brez pripraviškega staža zaposle v pisarniškem delu, namesto da bi postopno napredovali od prvega odgovornega in nato do višjega ali najvišjega vodilnega mesta.

Ob Savi Dolinki

● Smučarsko društvo v Mojstrani je pričelo letošnje zimo z meritvami za vlečno na Boru nad Mojstrano. Predvideno traso so že zakoličili, še letos pa jo bodo pričeli planirati in že prihodnjo zimo je možno, da bo dobila tudi Mojstrana podobno vlečno, kakršna je na Kresu pri Koroski Beli.

● Gostilne »Pod Kepo« v Mojstrani so pričeli adaptirati. Odločili so se za manjšo adaptacijo, ki bo gotova do letne sezone. Gostilne »Pod Kepo« spada pod trgovsko gostinsko podjetje Gorenjka na Jesenicah.

● Občinski sindikalni svet na Jesenicah se je odločil za organiziranje več seminarjev. Na seminarjih za člane odborov sindikalnih podružnic, blagajnike in predsednike nadzornih odborov, predsednike in tajnike bodo obravnavali finančno poslovanje, statute delovnih organizacij, delo samoupravnih organov, direktorjev in komisij, vloge in naloge sindikata, značilnosti decentralizacije, obliki dela, uveljavljanje dela sindikalnih organizacij pri samoupravljanju in podobno. S seminarji so že pričeli, zaključeni pa bodo meseca maja.

● Ribiška družina na Jesenicah, ki obstoja že nekaj let dosega iz leta v leto večje uspehe, je imela v soboto zvečer svojo letno konferenco. Delo v lanskem letu je bilo plodno. Družina, ki ima nad 50 članov, je izvedla vrsto gospodarskih organizacijskih, športnih in drugih nalog ter je svoj

program izpolnila. Priredila je ribiško tekmovanje, ki je postalo že tradicionalno in ima vsako leto večji odziv. Na konferenci so sklenili, da bodo v tekočem letu delovanje družine še izboljšali, število članov povečali in posvetili tudi ribogojstvu največjo pozornost. Se odločeneje pa se bodo borili proti divjim lovem, ki jih tudi na območju jeniške ribiške družine ne manjka.

● Tehnična srednja šola, poklicna šola in gimnazija na Jesenicah so se sporazumele, da bodo organizirale v počastitev letošnjega Prešernovega dne ogled opere »Ero z onega sveta« v Ljubljani. Za izlet v Ljubljano in primerno počastitev slovenskega praznika bodo zaprosili upravo železnice za prevoz s posebnim vlakom. Razen izleta v Ljubljano bodo priredili tudi šolske proslave in izlete v Prešernovo rojstno vas — Vrbo.

● Drsalni klub na Jesenicah, ki je bil ustanovljen lansko jesen, že kaže prve uspehe. Z decembrom je pričel klub z rednimi dvakrat tedenskimi treningi, ki se jih udeležuje po 50 mladih drsancev. Treninge vodi priznani drsalni mojster Gorše, ki je izjavil, da se bo klub udeležil republiškega prvenstva za Bloudkov memorijal. Poleg tega bo organiziral tudi klubsko prvenstvo in se že pripravlja na zaključno revijo, na kateri bo pokazal rezultate prve sezone. Med drugim bo organiziral drsalni klub tudi maškerado na ledu, kar bo novost za Jesenice. — U.

Gradnja še ene planinske smučarske postojankedobro napreduje

Zelenica, gorenjsko smučarsko središče

Vsak smučar ali turist, ki je kdaj obiskal Zelenico je bil navdušen nad prelepimi smučišči in se je vedno znova z veseljem vračal.

V razgovoru s turističnimi delavci in predstavniki planinskega društva v Trzinu smo zvedeli nekaj podatkov o gradnji doma na Zelenici in o žičnici, ki jo gradi turistično podjetje Kompas iz Ljubljane. Na planinskem društvu Trzinu so nam povedali, da je dom na Zelenici v zadnji gradbeni fazi in so v teku notranja obrtniška dela, ki bodo predvidoma gotova do konca leta 1964. V letu 1963 je bil dograjen zbirnišnik za vodo, zasteklili so celotno zgradbo, zazidali vmesne stene in obnovili strešno konstrukcijo. Razen prvotnega načrta pa je predvideno še povečanje gostinskega prostora, zgraditev prizidka za shrambo smuči, trafo postaje in centralno ogrevanje. Za dograditev je odobren kredit

Za drsalno revijo v Celovcu manjše zanimanje

● JESENICE — Med letošnje vrhunske dogodke spada tudi drsalna revija skupine »Wiener Eisrevue«, ki bo v dneh od 5. do 17. februarja v Celovcu. Za letošnjo revijo so Jesenice skoraj preplavljene z lepaki. Kompas bo skupno z Izletnikom organiziral tudi letos poseben vlak. Medtem ko je bilo lani med Jeseničani za drsalno revijo izredno zanimanje, letos tega ni mogoče reči. V poslovalnici Kompas so pojasnili, da je sicer veliko povpraševanje po reviji, da pa imajo zbranih šele okrog 400 prijav. Menijo, da denar ne more biti razlog, saj stane vožnja, vstopnica in stroški organizacije le 2.700 din na osebo. Vendar je vzrok nezainteresiranosti dejstvo, da je večino ljubiteljev drsalnega športa z Jesenic revijo, že videla. Prepričani pa so, da bodo zbrali skupno z Izletnikom okoli tisoč udeležencev za posebni vlak v Celovec.

in višini 43.000.000 din, kar pa ne bo zadoščalo in se bo vsota povečala.

Žičnica, ki je tip sedežnice je v gradnji in so na prvem delu gotova vsa gradbena dela, razen postaje same. Opremo je izdelala Metalna Maribor in bo montirana takoj, ko bodo vremenski pogoji ugodni. Po predvidevanjih bo prvi del žičnice stekel že v poletnih mesecih letošnjega leta. Vzpostavitev s tem so pripravili načrti tudi za drugi del žičnice, katere končna postaja bo v neposredni bližini doma na Zelenici.

Z Metalno Maribor so zaključile pogodbe, da se celotna oprema tudi za drugi del žičnice dobavi že v tem letu, tako da bi tudi drugi del vzpenjače pričel obratovati v zimski sezoni 1964/65.

Zmogljivost obeh delov žičnice bo 800 oseb na uro. Vožnja od gostišča do doma na Zelenici pa bo od sedanjih dveh ur hoje skrajšana na 17 minut udobne vožnje. Glavna težava pri uresničitvi gradbenega načrta je prezaoptenost gradbenih podjetij, ki večkrat ne zmorejo izvršiti dela do predpisane roka. Zelja turističnih delavcev Trzinu je, da bi ob otvoritvi ljubljanske predora in nove mednarodne ceste, to je do 1. julija, pričela obratovati tudi žičnica.

Dejstvo je, da bo nova avtomobilska cesta postavila Zelenico na prag Ljubljane, saj 50 km lepe avtomobilske ceste do belih poljan Zelenice motoriziranemu turistu vzame komaj slabo uro vožnje.

Na drugi strani pa je Zelenica najbližje smučarsko središče tudi za Celovec — 32 km, ki nima nobene podobne naprave v taki bližini. Zaradi tega lahko pričakujemo velik obisk inozemskih turistov in predvsem občutno povečanje malobimernega prometa. Na Zelenici nameravajo zgraditi tudi sankarsko progo po predpisih FIS-a, ki bo prva tovrstna naprava zgrajena po mednarodnih normah pri nas.

Sedemletni plan o razvoju turizma v občini Trzinu pa predvideva še večja vlaganja na Zelenici. Tako načrtujejo preureditev doma Staneta Zagarja v hotelske namene, gradnjo hotela v neposredni bližini obstoječega gosti-

šča in pri ljubljanskem predoru več zgradb, ki bodo služile za carinske namene, prostori v lepem alpskem slogu pa bodo služili tudi za menjalnice, informativno službo in manjše gostišče.

Smučišča Zelenice imajo to dobro okoliščino, da so zelo prostorna, sezona traja 5—7 mesecev in so primerna tako za vrhunske prireditve v mednarodnem merilu, kot za nedeljske smučarje.

Tudi za sodnijsko poslopje v Kranju so za temelje predvideli tako imenovane vodnjake, kakršne so prvič uporabili pri gradnji stolpnice v Trzinu. Skopali in napolnili z betonom bodo 38 vodnjakov, ki bodo globoki okoli 10 metrov, do trdne podlage. Za tako delo je priimeren zimski čas.

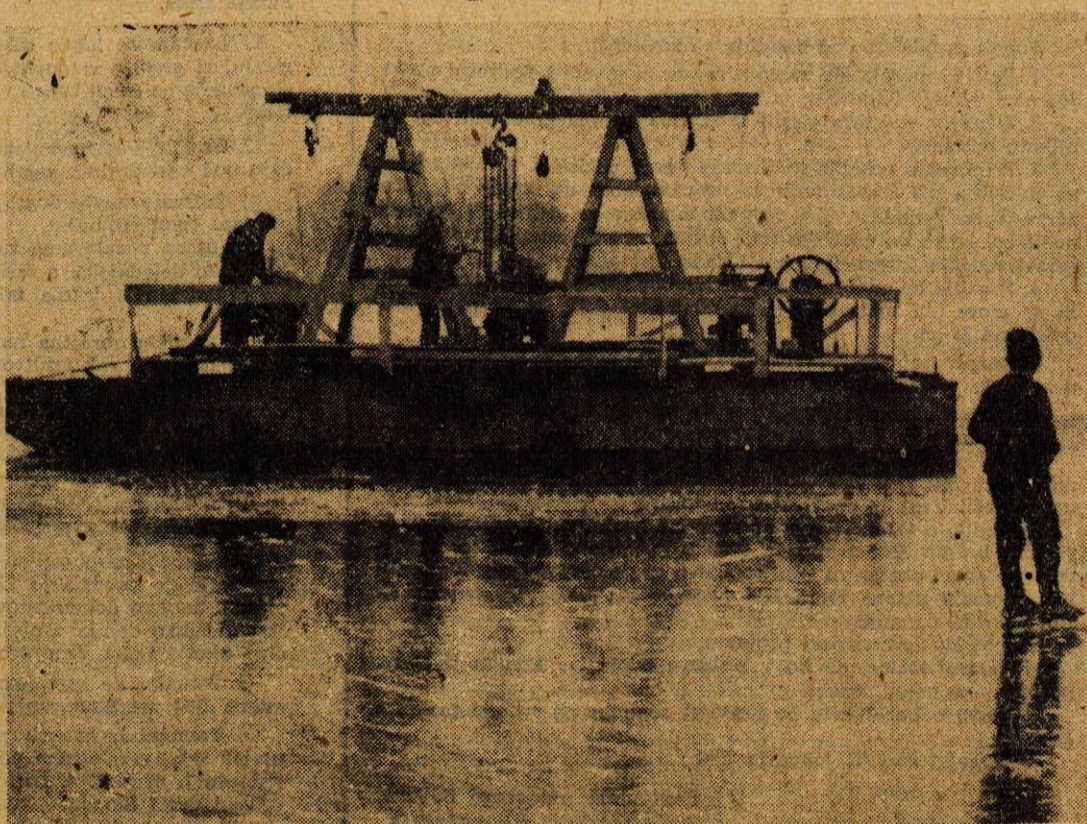
Kranjska gora trenutno nima dovolj gostov

● KRANJSKA GORA — Kranjska gora je trenutno skoraj prazna, ceprav smo sredi zime. Medtem, ko je bila za novoletne praznike povsem zasedena, pričakuje sedaj najavljene tuje goste, za polne počitnice pa še številne domače. Na Turističnem biroju smo zvedeli, da druge skupine Holandcev ni bilo, zato pa bo skupina, ki jo pričakujejo danes, štela sto turistov. Govorice, da druge skupine ni bilo zato, ker prva s 14-dnevnim bivanjem v Kranjski gori ni bila zadovoljna, so izmišljene. Gostje, predvsem Holanci, so se pohvalno izražali o bivanju v Kranjski gori, o Gorenjski, ki predstavlja za njih drugo Svico in o našem zimsko-sportnem centru v Kranjski gori. Smučišča so bila lansko zimo vsakakor boljša, ker je bilo več snega. So pa tokrat snežne razmere pri nas boljše kot v bližnjih zimsko-sportnih centrih, kjer imajo še manj snega. Prijetno bivanje v hotelih in organizirana razvedrila

inozemске turiste posebno zadovoljujejo. Predvsem pa jih privablja zdrav planinski zrak, vzpenjača na Vitranc in možnost organiziranja izletov v Planico, Rateče, Podkoren, Martuljek in Mojstrano, ki nudijo turistom veliko zdravega razvedrila. — U.

Šahovsko prvenstvo Radovljice

● RADOVLJICA — V novem prostoru ŠD Radovljica (na Gorenjski cesti v poslopju družbenih in političnih organizacij) se je 12. januarja pričelo šahovsko prvenstvo Radovljice za leto 1964. Prvenstvo je po kategorizaciji udeležencev gotovo eno najkvalitetnejših v zadnjih letih. Poleg treh drugokategorikov igra še 8 tretjekategorikov in 1 četrtokategorik. Velik favorit prvenstva je S. Mali, zato bo verjetno bolj zanimiva borba za drugo mesto in za normo 8 točk, potrebnih za osvojitve II. kategorije. — V. N.

V torek so na Bledu zaključili s polaganjem cevovoda v jezero, v sredo pa so morali presekati ledeno ploskev, da so splav potegnili do obale. Sicer pa je led delo precej olajšal, saj je odpadlo prevažanje potrebnega materiala s čolni.

Predavanje inž. Hafnerja

V zgornji dvorani Kazine je v torek zvečer predaval strokovnjak jeniške železarnice glavni direktor inž. Matevž Hafner. Naslov predavanja »Obisk železarn v CSR« je privabil poleg inženirjev in tehnikov tudi mnoge mojstre in delovodje ter dijake tehnične srednje šole. Vsi so z zanimanjem sledili izvajanju inž. Hafnerja, saj predavanje ni bilo samo za nimivo, temveč za jeniške železarje tudi važno zaradi rekonstrukcije podjetja.

Jeseničani bodo na Voglu postavili bivate

● JESENICE — V počastitev 40-letnice planinskega društva Jesenice so se odločili jeniški planinci postaviti na Voglu novo gorsko zavetišče. Naleteli so na razumevanje pri jeniškem Planinskem društvu, alpinističnem odseku in GRS. Nekaj pa bosta prispevali tudi občinska zveza za šport in telesno kulturo ter Železarna. Zaradi lažjega prenosa bodo izdelali bivate v montažni konstrukciji v jeniški železarni. Z izdelavo bivaka so že pričeli. Na spomlad ga bodo prenesli na Vogel, sredi poletja pa bodo izročili bivatek svojemu namenu.

Tudi orjaška tovornjaka-prikoličarja, ki sta pred dnevi na Jesenicah naložila celulozni les in se namenila proti Avstriji, z vso pravico zaslužita ime avtovlak. Pravi jo, da sta bila precej daljša kot »tržičan«.

Na kratkem valu

Mladi so povečali storilnost

● Bled — V sredo so na Blejskem jezeru zaključili s polaganjem cevi v jezero dno. Od novembra do srede januarja je posebna ekipa Tehnogradnje iz Maribora položila na dno jezera v Zaki nad 350 m cevi. S posebnimi napravami, pritrjenimi na plavajoči splav, so jih spuščali v globino do 20 m. Cevi so speljane od razvodnega objekta pri Ribiču po jezerskem dnu, in sicer v dve smeri: v zahodno ter vzhodno. Zahodni krak, ki je usmerjen proti Zaki, je dolg 96 m, vzhodni pa, ki vodi v smeri Bleda, pa je dolg 260 m. Prvi bo dovajal v jezero dotekajočo vodo, drugi na 3 četrtine ali skupaj 2 kubična metra v sekundi. To pa je 7 krat toliko kot jo sedaj dovajajo naravni pritoki. Dela so torej zaključena. Tudi dovodni mehanizem je dograjen. Lahko bi že spustili vodo v jezero, na jo zaradi zmrznjene površine ne smejo.

● Radovljica — V torek se je sešel na posvet sekretariat občinskega komiteja mladine. Člani so obravnavali načrte dela sekcij, ki so jih imenovali pri novoizvoljenem občinskem vodstvu mladine.

● Blejsko jezero — Je zamrznilo že prve dni po novem letu, vendar je del površine ob zalivu pri Mlinem ostal še popolnoma nezamrznjen. Čeprav so bile v prvi polovici januarja razmeroma nizke temperature, se na tem delu, ki obsega podolgovat pas, širok nekaj sto kvadratnih metrov, še vedno zadržuje voda. Krog in krog po celi površini jezera pa je ledena plošča debela več kot 20 cm. Pojav je zelo zanimiv in nenavaden. Ljudje skoraj ne pomnijo, da bi se kdaj zgodilo kaj podobnega.

V različnih delovnih organizacijah radovljiške komune se mladi proizvajalci uspešno uveljavljajo pri ureničevanju proizvodnih nalog in tudi v organih samoupravljanja. V nekaterih podjetjih mladina tekmuje, da bi povečala produktivnost in se seznanila z nalogami podjetja. Tako tekmovanje je mladina organizirala v tovarni Iskra — Lipnica. Nekateri mladinci so do 150 odst. in več presegli normo, zamud in nepravilnih izostankov pa skorajda ni več. V podjetju skrbijo tudi za izpopolnjevanje ter izobraževanje mladih delavcev.

V tovarni Elan v Begunjah so dosegli posebno dobre uspehe s stimulativnim sistemom nagrajevanja, pri čemer ima mladina tudi svoj delež. Vsako delovno mesto je ocenjeno in normirano, delavci so razporejeni v skupine od 1 — 17. Za kvaliteto v izdelkih in na prihrank v materialu so uved-

li poseben dodatek. Tudi za težje, zlasti zimsko delo na hladnih mestih in zunaj, imajo delavci terenski dodatek 12,5 odst., zlasti v mesecih december, januar, februar. Vajenci dobijo poleg redne nagrade še posebne dodatke za pridnost. Z dobro organizacijo dela in z razmeroma visoko produktivnostjo so v tovarni dosegli v minulem obdobju zadnjih mesecev prave rezultate.

Tudi v drugih delovnih organizacijah se mladina uveljavlja kot enakovreden član pri izpolnjevanju nalog. Marsikod je že prodrlo prepričanje, da človeka vrednotimo po njegovem delu. Nekatera podjetja štipendirajo ali na drug način usposablajo mlado strokovno delovno silo, ki bo lahko postopoma prevzemala odgovorne naloge v proizvodnji. — J.B.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako velikem številu sprejeli našega dragega moža, očka in strica

Saša Skufca

novinarja

na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetje in nam ustmeno ali pisмено izrekli sožalje, izrekamo iskreno zahvalo.

Zalujoča žena Nuša,
hči Alenka in mama

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

1. ekonomista — analitika;
2. vodja knjigovodstva osnovnih sredstev;
3. referenta za poljedelsko proizvodnjo in strojništvo (agronom ali kmetijski tehnik z daljšo prakso);
4. referenta za HTZ in družbeni standard delavcev;
5. rodovnikarja (kmetijski tehnik);
6. administratorja za komercialni sektor;
7. kvalificiranega sadjarja — za delovišče Predvor;
8. snažilke — (honorarne za 4 ure dnevno).

Prošnje s kratkim življenjepisom in opisom o sedanjih zaposlitvi sprejema Kmetijsko živilski kombinat Kranj.

Na podlagi 20. člena pravil o organizaciji in poslovanju medobčinskega zdravstvenega investicijskega sklada na območju občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič razpisuje upravni odbor sklada

natečaj

za investicijske kredite, ki se bodo v letu 1964 dajali iz medobčinskega zdravstvenega investicijskega sklada za investicije na področju občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič.

Na tem natečaju se ne bodo dodeljevali krediti za obratna sredstva.

Pogoji za udeležbo na natečaju so naslednji:

1. Prosilci morejo biti samo zdravstveni zavodi s področja občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič.
2. Zahtevek se mora glasiti le za finansiranje gradbenih del in njihove opreme.
3. Pri najetju posojila je obvezna lastna udeležba. Najnižja lastna udeležba pri finansiranju še nedokončanih del znaša 50%. Če zdravstvena ustanova nima lastnih sredstev za delno ali celotno udeležbo, lahko da udeležbo tudi občina, vendar samo kot dotacijo zdravstvenemu investicijskemu skladu.
4. Posojila bo odobral upravni odbor sklada po obrestni meri, ki ne more biti nižja od 3% in odplačilni dobi, ki ne more biti daljša od 15 let.
5. Razpis traja do 15. februarja 1964. Do tega dne je treba vložiti zahtevke v Medobčinski komunalni banki Kranj, Kranj.
6. Zahtevki morajo obsegati naslednjo dokumentacijo:
 - a) prošnja za kredit na obrazcu banke
 - b) sklep sveta zdravstvenega zavoda o najetju posojila, iz katerega mora biti razvidna višina zadolžitve, ponujena obrestna mera ter odplačilni rok in pooblaščen podpisniki.
 - c) potrdilo o višini lastnih sredstev za udeležbo. Potrdilo o predvidenih lastnih sredstvih izda banka. Potrdilo o sredstvih, ki jih dotira v sklad občina pa izda tajništvo za finance občine. V potrdilu o dotaciji občine mora biti naznačena višina, vir sredstev in rok vplačila dotacije.
 - č) potrjen investicijski program
 - d) izjavo občine, da bo v primeru odobritve kredita izstaviła poročilo za najeti kredit.

Upravni odbor sklada bo presojal ponudbe po svojem pravilniku.

V Kranju, dne 15. januarja 1964

Predsednik upravnega odbora
medobčinskega zdravstvenega
investicijskega sklada
Ivo Majdič l. r.

Uspešno delo Svobode iz Gorij pri Bledu

Dobro sodelovanje le z mladinskim aktivom

V krajih radovljiške občine so se zvrstili domala že vsi občni zbori Svobode in prosvetnih društev. Z uspehom pa se je uveljavil harmonikarski zbor. V okviru glasbene sekcije bodo sestavili tudi folklorni trio, ki bo spremljal delo folklorne skupine.

V okviru Svobode delo uspešno tudi fotosekcija. Lani je priredila samostojno razstavo fotografij. Na občnem zboru so se odločili, da bo sekcija še naprej delala v okviru Svobode, čeprav so nekateri želeli, da bi se priključili ljudski tehniki. Letos bodo uredili temnico in nabavili potreben inventar ter material.

Sahisti so lani nastopali na številih prvenstvih in na turnirjih. V prihodnje nameravajo moštvo še okrepiti; organizirali bodo več tekmovanj, udeležili pa se bodo tudi republiškega prvenstva mladine. Pri Svobodi dela tudi plesna sekcija, ki je po številu članov najmočnejša. Knjižnici pa ni uspelo pridobiti večjega kroga bralcev, čeprav ima bogato zbirko knjig.

Pri uresničevanju programa izobraževanja je Svoboda sodelovala tudi z Delavsko univerzo. Prebivalci Gorij si želijo tudi filmskih prireditev. Žal pa so doslej pošiljali v Gorje tehnično zelo slabe filme. Na zboru so menili, da bi bilo vendarle potrebno poskrbeti za redno predavanje o kotračnih filmov, ker je Bled za večino prebivalcev le predaleč. J. B.

POZIV

ZA VLOŽITEV DAVČNIH PRIJAV ZA ODmero DOHODNINE IN PROMETNEGA DAVKA IN DAVKA OD OSEBNEGA DOHODKA ZA LETO 1963 IN 1964

Do 31. januarja 1964 morajo vložiti davčne prijave za odmero davka za leto 1963 oziroma 1964 naslednji davčni zavezanci:

1. Obrtniki in samostojni poklici ter ostali, ki so imeli dohodke od drugega premoženja v letu 1963, katerim se odmerja davek po preteku leta;
2. Obrtniki — pavšalisti, ki opravljajo uslužnostno obrt brez tuje delovne sile in ne uporabljajo strojev ter gostilničarji za promet in čisti dohodek, ki ga predvidevajo za leto 1964;
3. Vsi lastniki zgradb iz območja mesta Kranj in klimateških ter turističnih krajev Predvor, Jezersko, Gorice in Golnik za vse stanovanjske hiše, v ostalih krajih pa za tiste zgradbe, ki so oddane v celoti ali delno v najem.

Za dohodek od stavbe, ki ga je treba prijaviti, se šteje vrednost lastnega stanovanja, prejete najemnine od v najem in podnajem oddanih stanovanj in lokalov ter dohodki od garaž danih v najem ali v lastni uporabi;

4. Vsi posamezniki in civilno pravne osebe, ki so dosegle v letu 1964 čisti osebni dohodek iz rednega, dopolnilnega in začasnega delovnega razmerja, honorarnega dela in od avtorskih pravic, ki presegajo 900.000 dinarjev.

Davčne prijave se dobijo v sprejemni pisarni Skupščine občine Kranj, soba št. 10 (prilije) in v pisarnah pristojnih krajevnih uradov.

Štev.: 422-054/63-3

Kranj, dne 13/1-1964

SKUPSCINA OBČINE KRANJ
ODDELEK ZA FINANCE

Upravni odbor Stanovanjskega sklada občine Škofja Loka razpisuje na podlagi 43. čl. Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Ur. list FLRJ 47/59) in na podlagi 2. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finansiranju gradnje stanovanj (Ur. list FLRJ 12/62) ter na podlagi 19. člena Pravil Stanovanjskega sklada in sklepa Upravnega odbora Stanovanjskega sklada na V. redni seji dne 26. 12. 1963

NATECAJ

za dajanje posojil individualnim graditeljem za dograditev ali večja popravila stanovanjskih hiš na območju občine Škofja Loka.

1. Natečaja se lahko udeležijo osebe v delovnem razmerju, ki gradijo stanovanja ali hiše oziroma adaptirajo stanovanja na enem izmed vplivnih območij občine Škofja Loka.

2. Graditelji stanovanjskih hiš se lahko udeležijo natečaja pod naslednjimi pogoji:

- a) da imajo stavbe dograjene do vključno III. gradbene faze (pod streho)
- b) osebe v delovnem razmerju morajo predložiti potrdilo delodajalca o višini soudeležbe pri gradnji,
- c) najmanjša lastna udeležba pri adaptacijah znaša 50%,
- č) najnižja obrestna mera znaša 1%
- b) najdaljši rok vrnitve posojila 20 let
- e) rok črpanja posojila 31. december 1964.

3. prednost pri posojilih bodo imeli prosilci:

- a) ki nudijo višjo lastno udeležbo
- b) krajši odplačilni rok
- c) višjo obrestno mero
- d) udeleženci NOB po posebnih priporočilih
- e) prosilci, ki so vplačali komunalni prispevek.

4. Ponudbi za posojilo je potrebno priložiti dokumentacijo, ki jo predpisuje 23. člen Pravil Stanovanjskega sklada. Seznam dokumentov in vse potrebne obrazce zainteresirani lahko dobijo v pisarni Stanovanjskega sklada občine Škofja Loka, Jegorovo premetje št. 10.

5. Ponudbe se sprejemajo v zapečateni kuverti do 6. marca 1964 pri Stanovanjskem skladu.

6. Ponudniki, katerih ponudbe bodo sprejete, bodo prejeli sklep o odobritvi posojila, ostali pa pisмено obvestilo do 1. maja 1964. Izid natečaja bo objavljen tudi na oglasni deski Sklada.

Upravni odbor Stanovanjskega
sklada občine Škofja Loka

OBVESTILO

Komunalno podjetje »VODOVOD«
Kranj obvešča vse potrošnike vode vodovoda Cerklje, ki oskrbuje naselja: Grad, Dvorje, Cerklje, Češnjevek, Vašca, Zg. in Sp. Brniki, Pšenična polica, Vopovlje, Lahovče, da je podjetje Vodovod Kranj prevzelo v upravljanje s 1. 1. 1964 »cerkljanski vodovod«.

Lastnike nepremičnin naprošamo, da v smislu pravilnika za kranjski vodovod, ki ga upravlja komunalno podjetje »VODOVOD«
Kranj v bodoče prijavijo podjetju vse morebitne okvare na spojinah vodih, od javnega vodovodnega omrežja do vodomerov, oziroma ventilov na hišnih instalacijah.

Istočasno prosimo vse potrošnike vode, da z vodo štedijo, zato je prepovedano puščati odprte iztoke (pipe).

Vse usluge in pojasnila vam nudi Komunalno podjetje »VODOVOD«
Kranj, Koroška cesta 41, številka telefona 22-46.

Upravni odbor Gostinsko trgovskega podjetja »CENTRAL«
Kranj razpisuje prosto delovno mesto poslovodje samostojnega gostilničarja v sestavi podjetja.

Pogoji: potrebna je visoka ali srednja strokovna izobrazba s prakso o vodenju. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Stanovanje je zagotovljeno.

Komisija za sprejem in odpoved delovnih razmerij v gradu Podvin pri Radovljici razpisuje naslednji prosti delovni mesti

- 1) RECEPTORJA
- 2) ŠOFER — SKLADISNIK

Pogoji:

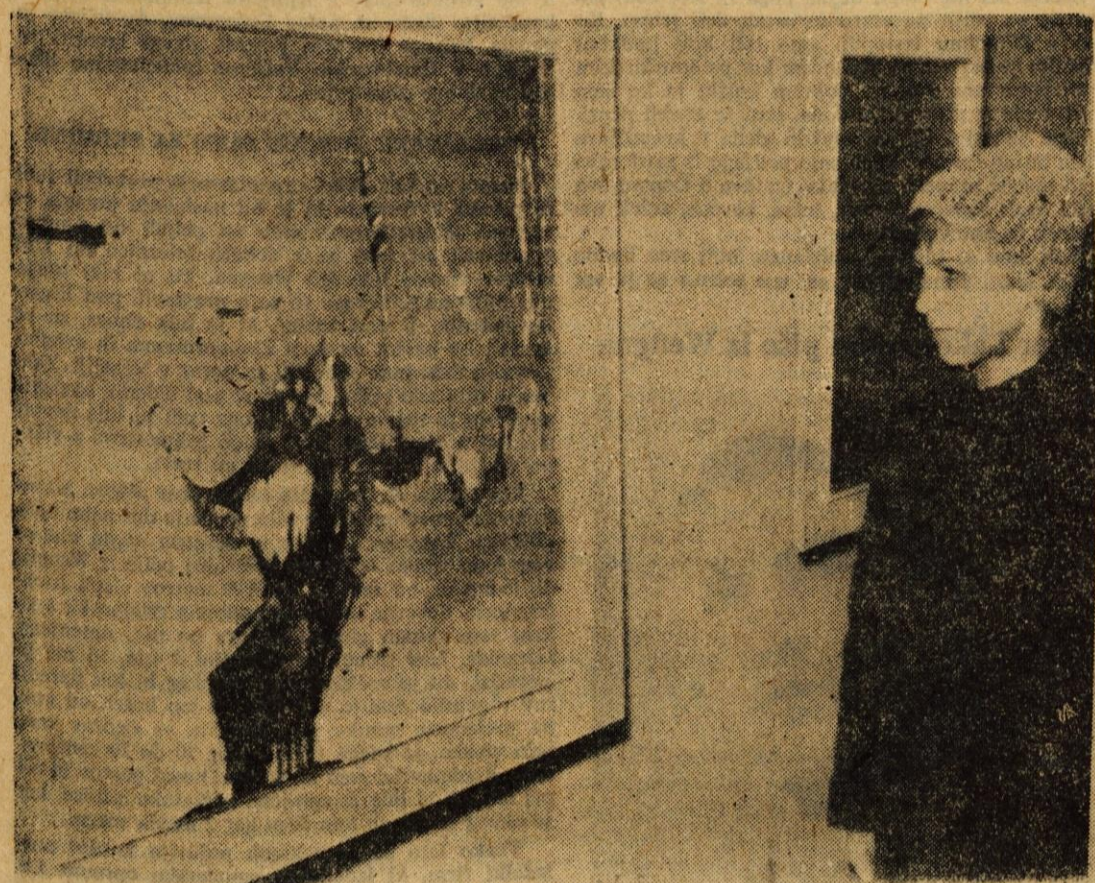
Pod 1) Srednja ekonomska ali administrativna šola ali gostinski delavec z znanjem vsaj enega tujega jezika

Pod 2) Kvalificiran delavec z prakso na podobnih delovnih mestih

Ponudnikom je zagotovljeno samsko stanovanje. Pisemne ponudbe z opisom dosedanjega službovanja pošljite na naslov grad Podvin, pošta Brezje, Gorenjsko

Umrl je pisatelj mladih src

V nedeljo je v bolnici v Slovenj Gradcu umrl nesor slovenskih umetnikov in eden izmed zadnjih literarnih sopotnikov moderne Fran Ksaver Meško. Umrl, zelo priljubljeni pisatelj je pisal romane, pesmi, novele, povesti, ertice, drame in mladinske povesti. Njegov največji roman je »Na Poljanu«, kjer je ustvaril nekaj čudovitih podob resničnega vsakega življenja. Ze pred prvo svetovno vojno je napisal dramo »Matja«. Med mladino so priljubljeni njegovi mladinski spisi, ki so izšli v netih zvezkih z naslovom »Mladim srcem«. Po drugi svetovni vojni je izšlo več del, med njimi »Iz sre in sveta«, »No, v le in v« Koroških gorah«. Ksaverja Meška so pokopali na pokopališču pri cerkvi sv. Roka nad Selami. Od njega so se poslovlili tudi glavni urednik Mohorjeve družbe dr. Stanko Cajncar in mnogi drugi predstavniki družbeno političnega in kulturnega življenja.

V razstavnih prostorih Prešernove hiše v Kranju so preteklo sredo odprli razstavo del Maksima Sedla mladšega. Ob tej priložnosti je bil tudi razgovor o njegovih delih. Na sliki: Mlada obiskovavka razstave pred Kompozicijo 62.

Pogovor o moderni glasbi

Zadnji petkov večer je bil posvečen moderni glasbi v svetu in pri nas. Ob (preveč) kratkih vmesnih pojasnilih smo slišali magnetofonske posnetke skladb dvanaest priznanih kompozitorov: Stravinskega, Prokofjeva, Hindemitha, Šostakoviča, Bartoka, Višnjevega, Kogojca, Osterca, Bravničarja, Kozine, Pahorja in Stolnerja-Slavenskega. Predavatelj Janko Pribošič je predaval tudi primer New Orleans in Cool stila.

Predavanje bi se bolj uspelo, če bi predavatelj širše in včasih natančneje naznačil celotno problematiko oziroma posamezne probleme namesto, da je kratko navajal delež in mesto posameznih skladateljev v moderni glasbi. Dopolnil ga je živahen razgovor, ki je bil zelo koristen, saj je marsikaj razjasnil in postavil na svoje mesto.

Prpriave na praznovanje slovenskega kulturnega praznika

Pesniki v pesnikovem mestu

PRAZNOVANJE slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja — obletnice smrti našega največjega pesnika, naj bi bilo v Kranju, ki si lasti naslov Prešernovega mesta, še posebno slovesno, široko zastavljeno in pomembno. Pobudo za to je dal Klub kulturnih delavcev, podprla pa sta jo svet Svobod in prosvetnih društev občine Kranj in občinska skupščina. Le-ta je prevzela tudi pokroviteljstvo nad predvidenimi kulturnimi manifestacijami.

Za letošnje praznovanje, ki je bilo programirano dokaj pozno in, ki ga ni bilo mogoče takoj podpreti z materialnimi sredstvi, so organizatorji namenili tri dni, 6., 7. in 8. februarja. Pozneje naj bi program prireditev izpopolnil cel teden okoli praznika — kulturni teden mesta Kranja.

Okoli najpomembnejših prireditev — nastopov slovenskih pesnikov za srednješolsko mladino in za odrasle in republiškega srečanja slovenskih pesnikov, ki bo prve te vrste v naši republiki in naj bi v Kranju postalo tradicionalno, je nanizana še cela vrsta drugih: otvoritev likovne razstave akademskega slikarja Milana Batiste na temo Prešernovih pesmi, klubski večer ob izidu pesniške zbirke Bojana Ptiska, poklonitev na Prešernovem grobu, otvoritev Prešernovega spominskega muzeja, podelitev Prešernovih nagrad, sprejem udeležencev srečanja pesnikov pri predsedniku občinske skupščine in koncert v počastitev gostov itd.

V teh dneh se ni gotovo, kateri naši pesniki se bodo predstavili Kranjčanom, vendar je precej izglede, da bodo med njimi Vida Brest, Ljotje Krakar, Anton Pod-

bevšek, Janez Menart, Ivan Minatti, Branko Hofman, Jože Smid in drugi.

Pričakujejo, da bo na srečanju pesnikov okoli 60 udeležencev, pesnikov, predstavnikov kulturnih revij in kulturnih delavcev, ki se bodo zanimali za vsebino srečanja.

Zgornje prostore Prešernovega muzeja v Kranju z vso naglico urejujejo, da bodo do otvoritve pesnikovega spominskega muzeja nared. Muzej bo do tedaj v glavnem urejen, vendar ga bodo pozneje še sproti dopolnjevali tako, da bo kar najbolj veren odraz pesnikovega življenja in njegove dobe.

Filmi, ki jih gledamo

MOJ POSLEDNJI TANGO

Španski film, režiser: Louis Amadori; igrajo: Maurice Roné, Sarita Montiel.

Pred blagajno kina Center je bila v četrtek vrsta še po pričetku predstave. Razprodano. Film s Sarito Montiel in o Sariti Montiel. Režiser obisk njenega prvega filma je danes v Kranju še vedno nedosegljivo. Menda ga bo presegla Sarita sama.

Vsako razdobje zgodovine filma je imelo svoje zvezde, svoje najpopularnejše igraivce, ki so vedrili in oblačili filmska platna svojega časa. Prav tako kot danes so ljudje stali pred blagajnam in oboževali svoje idole. Zato, da so jih čez nekaj časa pozabili, kot mi danes ne vemo nič o njih. Bili so premalo revnični, da bi se ohranili prihodnosti. Premalo so nam povedali o svojem času, o tistih problemih. Zato so za nas mrtvi. Njihova vrednost je enaka vrednosti celuloidnega traku. Tudi film Moj poslednji tango bo kmalu le še zanimivost, ostanek nekega nevroznega zanimanja, spomin na dobro kupčijo. Nikdar ga ne bo omenil kritike, ko bo našel najboljši film preteklega leta. Vedno bo omenjen le v poročilih o zaslužku. — Kako obširno je danes polje kinematografije!

Prepustimo psihologu primer manie in za filmskega kritika je problem Mojega tanga rešen. Ostane le vprašanje, kdo vse je kriv za filmski kit, ki ga gledamo. Najverjetnejši odgovor: slab okus.

„Ne obračaj se sinko“

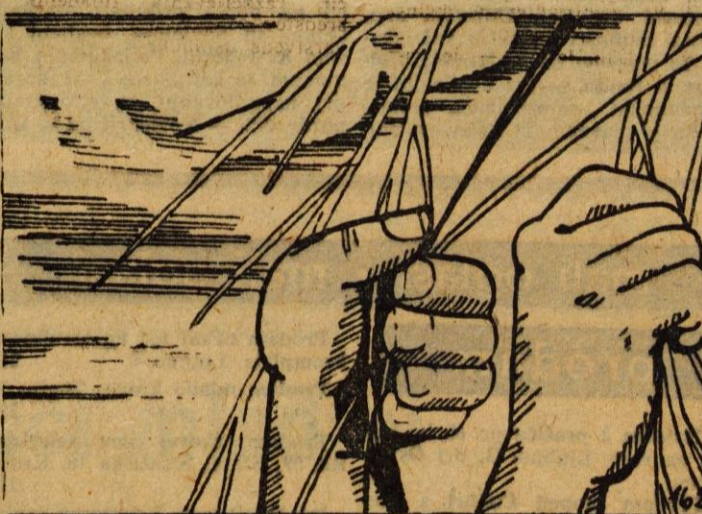
Pisec: A. Diklič
Risa: M. Jemec

160. »Pojdite naprej, naravnost čez polje v gozd. Tam poiščite gozdarja Sašica. Recite mu samo: »Drva so izročena«. On bo za poskrbel za vaju. Samo, če bo šlo z vašo rano.« Je menil mladenič »Bom že vzdržal. Saj ni nevarno.« Je odgovoril inženir. »Gotovo bom vzdržal!« Oče in sin sta bila obrnjena k obali, kamor so veslali, mladenič pa k nasipu, od koder so krenili. »Lezita! Lezita na dno!« Je nenadoma vzkliknil fant. Ubogala sta ga.

161. Takoj zatem je prvi naboj pljusnil v vodo za njimi. Motoristi so se ustavili ob nasipu in streljali. Mladenič je začel še hitreje veslati. Rekel jima je: »Ko vaju bom izkrcal, bosta morala pohiteti, ker gredo kontrole že čez most. Toliko časa imata, da pride ta prej do gozda, preden vama preseka jo pot. Zoran in oče nista videla nobene patrulje, ker sta ležala na dnu čolna. Zorinov obraz je bil poleg očetovega. Inženir je trdno objemal svojega sina.

162. »Poslušajte, inženir.« je dejal mladenič, ko je spustil vesla. Zdaj so že prišli na drugi breg. Fant je lovil vrbove veje in s pomočjo njih privlekel čoln do obale. »Čisto resno vas sprašujem: boste vzdržali? Kakšno rano imate? — »Vzdržal bom.« je dejal inženir in se zravnal. Okrog njih so bile same yrbe. »Hvala vam. Vzdržal bom.« je spet ponovil inženir. »Za nasipom je travnik, nato gozd. Srečno!« je dejal mladenič. »Kam pa greste vi?« Je vprašal Novak. »Ne skrbite zame. Pohitita!«

Ivan Jan

MED DVEMA OGNJEMA

Za ugibanje, razmišljanje in celo pošiljanje kakšne okrepiteve na drugo stran ni bilo več priložnosti, zakaj Nemci so spet napadli.

Zdaj partizanom ni šlo tako lahko kot prvič, zakaj vmes je basiral tudi nemški minomet. Razen tega so napadavci napadli tudi od strani in od zgoraj. Dobro, da je bila tam skrita Risova desetiina, ki ji je bilo zaradi mirovanja že dolgčas.

Nemci pa so zdaj že opazili, da jih pričakuje čez vso dolino je čutil nekakšno spreminjanje telesne tonote, a ga tedaj to ni vznemirjalo. Danes pa se je ta muzika naglo ponavljala in razla. Bil je krepak fant, visokorasel in zdrave barve, toda vsako leto najmanj enkrat je moral plačevati čudni bolezenski davek. Stresla ga je mrzlica, obšla vročina, ki se je naglo dvigala in ga za nekaj tednov vrgla v posteljo. Tako že nekaj let, na jesen ali na pomlad. To partizanov jesen je temu ušel.

Med ropotanjem ni hotel priznati, da je vročina vse hujša, drugi pa tega tudi niso opazili. Boj se je razvnel vse bolj, a tudi v njem je žarelo vse močnejše, kakor da bi razpihaval pekočo žerjavico.

Ropotalo je po vsej kotlini. Dobro, da je ležal. Saj je moral ležati, vsi so ležali. Stali verjetno ne bi mogli zadositi trdo, tako ga je tresla mrzlica. Poveljeval je še vedno zbrano, toda k temu se je moral prisiljevati že z vso voljo.

Nemci pa so zdaj že opazili, da jih pričakuje čez vso dolino razpet partizanski jez, ki se zaenkrat ni hotel še prav nič vdati. Toda Nemci so imeli občutno večje sile, podprte z rezervi, kar spoprijeli. Pravzaprav na tak način. Kot je vse kazalo, se niso so že nekaj ur sporočali obveščevalci. Tako hudo se še nikoli niso mogli več umakniti. Iz štaba je prišlo povelje, da morajo na položajih zdržati do noči, če se Nemci seveda ne bodo prej naveli napadati v njihovo neprobojno steno.

Nemci po so udarjali, trdovalno, val za valom.

Kdo je odgovoren za kulturo

Na seji, ki je bila pred kratkim na svetu Svobod in prosvet, društva okraja Ljubljana, so govorili o pripravi na redno skupščino. Največ časa so posvetili vprašanju: kdo je odgovoren za kulturno dejavnost?

Ugotavljali so, da so razna načela na okrajni pa tudi na občinski ravni zelo dobro razčiščena, da se pa zaustavi tam, kjer bi jih bilo treba uveljavljati, v krajevnih skupnostih. Kdo naj bi bil tu, spodaj sposoben in dolžan skrbeti za kulturno-prosvetno dejavnost.

Cep rav na splošno velja, da naj vse breme kulturno-prosvetne dejavnosti v kraju sloni na prosvetnih društvih in Svobodah, je o pravilnosti takih teženj vredno razmisлити. Prosvetna društva so z dramsko in morda še s pevsko dejavnostjo dobro opravljala svojo vlogo pred desetimi leti in še prej. Hitre spremembe v življenju

naših ljudi pa jim posebno v zadnjih nekaj letih spodnašajo tla.

Oglejmo si na primer primer iz Cerkelj. Ugotovljeno je, da imajo pri vsaki četrthi hiši avtomobil, pri vsaki četrthi hiši imajo televizijski sprejemnik in na 1,5 hiše pride po eno motorno kolo. Gotovo je, da je na ta komunikacijska sredstva treba računati, da spreminjajo zahteve sredine in da se tako prosvetno društvo, ki je v kraju delovalo, ko tega še ni bilo, sedaj ne bo več znašlo.

Udeleženci seje so si bili edini v tem, da je za kulturno prosvetno dejavnost odgovorna celotna krajevna skupnost, z družbenimi in političnimi organizacijami in s slehernim intelektualcem v kraju. Le s sodelovanjem vseh sposobnih činiteljev, neutesnjenih v okvirih starih konceptov, bo mogoče pričakovati tako prepotrebni in zaželeni napredek.

Feliks je bil na položajih potreben kot še nikoli. Z gotovostjo pa je čutil, da mu jesen tudi to leto ni prizanescala, temveč ga je zavrata vročina čakala in zgrabila v najkritičnejšem času. Kot da so mu to slabost naročili Nemci.

Da ne bi vznemirjal borcev, se je začel plaziti k namestniku Tigru. Šlo je le stežka, vmes pa je premišljeval, kaj mu bo pravzaprav rekel. Če mu bo začel priporočevati, da je bolan, bodo začeli misliti, da se je prestrašil nemških napadov, da se hoče umakniti pred odgovornostjo, ki bo verjetno velika vse do noči.

Tiger ga je resnično začudeno pogledal in ga v kratkem premoru vprašal:

»Zakaj pa nisi tam, kjer si rekel, da boš?«

Feliks se je zamegleno pred očmi in le s težavo je zadrževal šklepetanje zob. Stisnil je ječljaje iz sebe:

»Nekaj, nekakšna bolezen me grabi!«

Tiger ga je dobro poznal, znana mu je bila njegova udarnost, vendar ga je pogledal napol nejevolno. Brez besed ga je s hrbtom roke potipal na čelo in jo kmalu odmaknil:

»Vročino imaš!«

»Saj vem. Zato sem ti hotel reči — Prevzemi poveljstvo!«

V Tigru je še vedno vrel spor, ki je nastal med njima, zaradi nečesa podobnega. Pred kakšnim mesecem je postavil zasedo na svojo roko, kar pa Feliks ni bilo všeč. Seveda, najbolje ni uspelo, a Tigru se je zdelo, da je bil tudi po svoje samoljuben. Prav zaradi tega Tiger ni bil popolnoma prepričan o Feliksovi bolezni. Premišljeval je, da je morda vroč zaradi skrbi, ki mu jih povzroča ta svojevrsten boj in da bo Feliksova vročina kmalu minila.

Morda bi celo rad večil del odgovornosti prenesel nanj. To ga je dražilo. Zdaj, ko je najhujše, mu je ponujal poveljevanje.

»Kako kar naenkrat.« je hudožno vprašal Tiger.

»Saj vidiš, nekaj se me prijemlje. Komaj še stojim.«

Tiger bi navsezadnje zelo rad prevzel poveljevanje toda tak boj, kot se je vnel ta dan, ga je plašil. Vse drugače bi bilo, če bi bil Feliks prisoten. Šele pa je bila ta partizanska podkev Feliksova

zamisel. V Tigru je tlela zatajevana maščevalnost, ki jo je v njem takrat izzvalo Feliksovo oštevanje. Zato je rekel:

»Najprej si vse skupaj izmisliš, zdaj naj pa mi poplujemo, kar si skuhal!«

»Če misliš tako, ne grem nikamor.« se je naglo in prizadeto odločil Feliks ter se zvalil nekaj korakov stran.

Tam je bil komisar, ki je takoj videl, kaj je s komandantom izmenjala sta nekaj besed in potem ga je komisar začel poditi:

»Pojdi čimprej nazaj k Jurčku. Bomo že nekako!«

Cep rav je bil Feliks v vedno večjem ognju, čeprav je bil sposoben samo še za v toplo posteljo, se je nerodno branil:

»Tiger ni takih misli. In kaj, če bodo tudi borci začeli godrnjati. Morda res ne bo hudega in mi bo kmalu odleglo!«

Toda hkrati je vedel, trdno vedel, da bolezen pri njem traja nekaj dni. Kljub temu se je bal, da mu ne bi vročina padla tedaj ko bo konec bitke. To bi pomenilo, da se je resnično prestrašil prevelike odgovornosti in je pravzaprav dezertiral v najhujšem trenutku, ko ga je enota najbolj potrebovala.

»Ne govori neumnosti!« je še prigovarjal komisar, ko ga je še enkrat potipal na čelo. Bil je študent in je s pametjo ugovarjal da je Feliks hudo bolan. »Se kurirja si vzemi s seboj.«

Feliks je »poznal« pravzaprav občutil, da je res zadnji čas. Če ne bo odšel, ga bo zgrabilo tako, da bo obležal nekje v snegu, kjer bo zmrazil. Potem bodo šle sitnosti. Zaradi trmastega in preveč enostranskega Tigra res ne sme tako po otročje zgubljati zd. avla in morda še življenja. Toliko pameti je še vedno zmogel. Pogledal je komisarja:

»Grem, a neopazno. Glejte — da se ne boste umaknili! Sele zvečer. Kurirja pa kar pustim. Bo na položaju eden več!«

V kratkem presledku, ko je le sem in tja padel kak strel, se je izza grmovja zvalil nekaj sežnjeva navzdol, da ga ne bi videli, potem pa se je spravil na noge in negotovih korakov odkolovratil proti Jurčku.

Na vsakih nekaj metrov se je opotekel, da je sedel ali celo legel na sneg. Ravnotežje je lovil le stežka. Potem se je spet skobacal pokonci in se lomil naprej.

